AZTAG
JOURNAL ARMÉNIEN
B. P. 587
BEYROUTH, Liban
Directeur - Propriétaire
HAIG BALIAN
ԳԻՆԸ
Սիրիոյ տար. 425, վեցամսեայ 225 Ս. Դ.
Արտասահմ. տարի 6, վեցամսեայ 4 տոլար
Տնօրէն - Խմբագիր՝ ՀԱՅԿ ՊԱԼԵԱՆ

ԱԶԴԱԿ

ԵՐԿՕՐԵԱՅ ՀԱՅԱԹԵՐԹ
ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԳԻՏԱԿԱՆ

ازتاك
جريدة سياسية ادبية اقتصادية حرة

ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 6 ՕԳՈՍՏՈՍ 1931
ԶԵՌՔԷ ՀԱՍԸ 3.50 Ս. Դ.

Ե. ՏԱՐԻ | Ամեն առաւօտ պէտք է ընել թերթիս տնօրէնին հասցէին | ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ, ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ ԵՒ ՇԱԲԱԹ ՕՐԵՐԸ | Չնուատարակուած ձեռագիրները եւ չեն վերադարձուիր | Թիւ 45 (490)

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԱՆՅՈՒԴՐՋ

Անցած շաբթուան ընթացքին կարեւոր փոփոխութիւն մը տեղի ունեցաւ Եթովպիոյ պետական վարչաձեւին մէջ, երբ կայսրը իր Ատիս Ապապայի պալատը հրաւիրեց երեւելի-ները, դեսպանները և լրագրողները անոնց որ ոս-րոշած է հիմնական օրէնքով մը օժտել Եթովպիան։

Արդէն կայսրը պատրաստած է հիմնական օրէնքը և ինք ստորագրելէ վերջ զայն, երկրի երեւելիներուն ալ ստորագրել տուած է։ Եւ այդքանով ալ չգոհանալով, կայսրը, այդ օրէնքը, որպէս վկաներ հաստատել տուած է նաև դեսպաններու և լրա-գրողներու։

Այս հաշիւով ընդարձակ և յետամնաց Եթովպիան յետ այսու պիտի ունենայ իր երեսփոխանական ժողովը ու ծերակոյտը։ Ա-սոր փոխան կայսրը միայն մէկ երաշխաւորութիւն կը պահանջէ ևհիմնական օրէնքի մէջ առանձին կը նշանակէ։ այդ այն է՝ որ Եթովպիոյ կայսրութեան իրաւունքը պիտի վերապահուի, որ-պէս առանձնաշնորհեալ իրեն և անկէ վերջ ժառանգականօրէն իր ընտանիքին։

Կը տեսնուի որ Ծոյնը մտահոգութեան մէջ է ներկայ կայս-րը, նախկին Րաս Թաֆարին։ Նշանաւոր կայսր Մանէլիքի թո-ռը Սիւ կասսուի դէմ տեղի ունեցած զժգոհութեանց և ըմբոս-տութեանց պատճառաւ գահը յանձնուած էր Մանէլիքի աղջ-կան Զանտիթուի։ Րաս Թաֆարին ևս որպէս պատուիրակ ըն-տրուած էր։ Զանտիթուի մահէն օգտուելով վերջ գտաւ այդ երկուութիւնը և անցեալ տարի Րաս Թաֆարին կայսր հռչակ-ուեցաւ։

Նոր կայսրը, կարգ մը օտար մասնագէտներու օժանդա-կութեամբ սկսաւ իր երկրին քաղաքական, տնտեսական և նիւ-թական ազատութեան ապահովութիւնը իրականացնելու աշխա-տանքին։ Ան արդէն պատուիրակ եղած միջոցին ալ գործունեայ և քաղաքագէտ մարդ մը ըլլալը ցոյց տուած էր։ Րաս Թաֆարին Եւրոպան տեսած, կրթուած մարդ մըն է։ Եւ իրապէս Ափրի-կէի միակ անկախ կառավարութիւնը եղող Եթովպիան կառա-վարելու համար, պէտք է բաւականչափ ուշիմութիւն։

Քաղաքական տեսակէտով շատ կարեւոր է Ափրիկէի այս միակ անկախ տէրութեան մէջ տեղի ունեցող փոփոխութիւն-ները, որովհետև եւրոպական երեք մեծ տէրութիւններ՝ Անգ-լիոյ, Ֆրանսայի և Իտալիոյ շահերուն բախման կէտն է Եթով-պիան։ Սահմանադրական վարչաձեւը բոլորովին պիտի փոխէ այս եկրի ժողովուրդին ներկայ ըմբռնումները և պետական հա-կացողութիւնը։

* *

Ֆրանսայի և Ռուսիոյ մէջև երկար տարիներ իրար տեղի ունեցող խորհրդակցութիւնները, երկու տէրութեանց իրարմէ ունեցած ներածութիւնները չափել վերջացած է, որոշելով վերա-ցնել զրուած արգելքը։ Այսիւ երկու երկիրներուն միջև ներած-ման ազատութիւնը կը յարգուի և փոխանակութիւնները կըլ-լան կանոնաւոր։

Եւրոպական քաղաքականութեան մէջ մեծ փոփոխութիւն մը կարելի է նկատել այս պարագան։ որովհետև կ'ինքնազրուի որ այս համաձայնութիւնը ռուս և ֆրանսական առևտրական համաձայնագրի մը նախընթաց կրնայ նկատուիլ։ Յարդ գըլ-խաւորաբար Ֆրանսան էր որ կը հակառակէր Ռուսիոյ եւրո-պական միութեան ժողովին մասնակցութեանը՝ միւս տէրու-թեանց հետ համահաւասար իրաւունքներով։ Այժմ կը կարծուի որ պիտի փոխուի այդ ուղղութիւնը, եթէ Ֆրանսան և Ռուս-սիան առևտրական տեսակէտով վերջնական համաձայնութիւն մը կնքեն իրար մէջ։

Նախապատերազմեան քաղաքականութեան գլխաւոր ա-ռանցքը կը կազմէր ռուս և ֆրանսական համաձայնութիւնը, ո-րուն շուրջ կը հաւաքուէին բազմաթիւ տէրութիւններ։ Այժմ սակայն փոխուած են բոլորովին դիրքերը։ Ռուսիան Ֆրանսայի հետ համաձայնութեան մը գալու համար, պէտք է նախապէս լեհաստանի և Ռումանիոյ հետ հասկացողութեան գայ, որոնք Ֆրանսայի անբաժանելի զինակիցներն են։

Ինչ ալ ըլլան սակայն ենթադրութիւնները, Ֆրանսայի և Ռուսիոյ միջև համաձայնութիւն մը հնարաւոր չկրնար ըլլալ Ռուսիան, երբեմն Գերմանիոյ ձեռքը Ֆրանսայի հանդէպ սպառ-նալիք մը կը գործածուի և երբեմն ալ Ֆրանսայի կողմէ որ-պէս սպառնալիք կը ծառայէ Անգլիոյ, Գերմանիոյ և նոյն իսկ Ամերիկայի հանդէպ։

ԱԶԴԱԿԻ ՆՈՐ ՏՊԱՐԱՆԸ

ԱԶԴԱԿ *Խմբագրութիւնը փոխադրուած է իր նոր տը-պարանը, Փողոց Ֆափուսլէն, Բարձր Գոմխէրութեան մօտ, Եազըճիի ալճանին կից, ճիշդ Թրամվայի գծին վրայ, Զարշափ-ճեան Լուսանկարչատան վարի յարկը։*

Նոր տպարանը օժտուած է ամենաարդիական ելեքտրաշարժ խոշոր տպագրական մեքենայով, փոքր մեքենաներով և արաբե-րէն ու ֆրանսերէն ամէն տեսակ տառերով։ **ԱԶԴԱԿ** *սեփա-կան տպարանին մէջ կը տպուի «Անտ Իւլ Ճէհտու», օրաթերթը և երկու ուրիշ արաբերէն չաբաթաթերթեր։*

ՕՆՆԻԿԻ ՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ԴԱՏԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

ՎԿԱՆԵՐՈՒ ՀԱՐՑԱՓՆՆՈՒԹԻՒՆԸ Կ'ՍԿՍԻ

ՄԷՔՔԻ ԵՒ ԹԸՊՆԻ ԻՆՔՊԷՍ ԾԵԾԵՑԻՆ ՕՆՆԻԿԸ

ՎԿԱՆԵՐԸ ԿԸ ՎԱԽՆԱՆ ՄՈՒՐԱՏ ՃԱՊՐԻԻ ՍՊԱՌՆԱԼԻՔՆԵՐԷՆ

Օննիկ գիտէր Ճապրիի ընտանեկան կարեւոր գաղտնիքները

ԵՐԿՐՈՐԴ ԴԱՏԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆ

Ժամը 5.40ին դատարանը վե-րսկսաւ։ Դատաւորները վերադար-ձան դէպքի վայրը քննութենէն և Առաջին դատավարութենէն ասէի մեծ բազմութիւն մը ներկայ կը գտնուէր։

Սկսաւ խոհարար Շիւքրիի Մու-թաֆայի հարցաքննութիւնը։ Նա-խագահը հրամայեց անոր ոտքի եր-թալ։

— Դուն ալ ամբաստանուած ես որպէս ոճրագործ. ի՞նչ կ'ըսես։

— Ես անմեղ եմ. այս ոճրին մէջ իմ ձեռքս չկայ։ Իմացածս մի-այն այն է որ Օննիկ ինքզինքը պալքոնէն վար նետեց։

— Ո՞վ ըսաւ քեզի այս։

— Սիկու սպասուհիները նա-զիֆէ և Զարիֆէ։

— Երբ իմացար, փողոց չիջա՞ր։

— Ոչ, տունէն դուրս չելայ եւ մարմինը չտեսայ։

— Օննիկի հետ բարեկա՞մ էիր։

— Իմ բարեկամս էր և միասին կը պառկէինք։

— Նազիֆէ երբ քեզի հաղորդեց Օննիկի անձնասպանութեան լուրը, Ճապրին ի՞նչ ըսաւ։

— Չեմ դիտեր, որովհետև ես խոհանոց էի։

— Կերակուրը պատրաստելէն վերջ պալքոն չգացի՞ր։

— Գործս լրացնելէ վերջ վար գացի և Մէքքիի կերակուրը տուի։

— Իջնելու ատեն արուան հետ-քեր տեսա՞ր։

— Բան մը չտեսայ։

— Մէքքի և Թըպնի այս դէպ-քէն վերջ ի՞նչ վիճակի մէջ էին։

— Լսեցի որ երկուքը կ'րսէին. «Օննիկ մեռաւ, բայց մեզ կ'ամ-բաստանեն»։

— Ինչպէ՞ս գիտցան թէ նման ամբաստանութեան մը տակ կը գտնուէին, քանի որ մարմինը դեռ փողոցը կը գտնուէր։

— Չեմ գիտեր էֆէնտիմ։

ԿԻՆԵՐՈՒ ՎԱՏԻՒԻ

— Կին վկայ մը կ'ըսէ որ քու պարէտդ գտնուած միջոցիդ քեզի ըսած է. «մեղք չէ՞ ձեզի որ Օննիկը այսպէս մեռցուցիք»։ դուն պա-տասխանած ես ոնոր. «լաւ բրինք, որովհետև ան մեր հանրութիւնէն մէ-կուն պատիւը արատաւորել կ'ու-զէր»։

— Ձիշդ չէ այս. իմ մասին նը-ման վկայութիւն մը տալով կինը ուրիշներու ազդեցութեան ենթար-կուած է. դատարանը պիտի նկատի առնէ այդ հակրնայ ճշմարտութիւնը։

— Ճապրին կերակուրը սովո-րական ժամե՞ն առաւ այն օր։

— Միշտ սիևնոյն ատեն կ'ու-ձէր։

— Ամերիկացի ուսուցչուհին տարբեր բան կ'ըսէ։

— Որոշ ժամանակ չկար ուտե-լու համար։

Մէքթ Սաքքալ.— Հաճեցէք հարցնել ամբաստանեալին թէ՝ հի-մերը կային Ճապրիի տունը ոճիրի օրը։

— Այո, հիմերը ունէր։

Նախագահը կը շարունակէ.

— Կին վկայ մը կ'ըսէ որ քիզ տեսած է երբ երկու ժարդերու հետ Օննիկը պալքոնէն վար կը նետէիր։

— Ոչ էֆէնտիմ ճիշդ չէ։

— Ուրիշ վկայ մը հարցուցած է. «մեղք չէ՞, ինչպէ՞ս մեռուցիք Օն-նիկը»։ դուն ըսիր. «դատարան կայ, գնա և բողոքէ»։

— Ես անանկ բան մը չըսի թա-ղի կիներ կը զրպարտեն զիս։

ՎԿԱՑԱԳԻՐԻ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆԸ

— Ի՞նչ գիտես Ճապրիի և Օն-նիկի միջև գոյութիւն ունեցող վէմի մասին։

— Այդ իմ չի գիացած մէկ պատմութիւնս է։

— Վերադարձայ ժարնիկին քով, դեռ ան կ'սպրէր սակայն յայտնի էր որ հոգեվարքի մէջ էր։ Դացի Տօքթ. Գօքաճեանի քով. ան եկաւ վարիկին վերքերը ու ջուքերը լուա-լէ վերջ, տունս դացի։ Երբ քիչ վերջ վերադարձայ տեսայ որ մար-մինը փոխադրուած է ոգիւրի քով։ Անկէ յետոյ տեսակցեցայ Նախ Ճապրի հետ. ան ինձի ըսաւ որ Հաճի Մուրատ Ճապրիի և Օննիկի միջև թշնամութիւն կար և կ'սպաս-ուէր նման արդիւնք մը։

Նախագահը կը հարցնէ Մէքքիին.

— Մարմնի քով գտնուած մի-ջոցիդ այս վկան տեսա՞ր։

— Այո։

ՆԱԻԻՄ ՃԱՄՈՒՋԻ ՎԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ

— Ի՞նչ գիտէք այս ոճրի մասին։

— Ես քանի մը ընկերներով մուհալէկի ծախող խանութը կը գտնուէի. Օննիկ, Թըպնի եւ Մէքքի վէմի մէջ էին կարաժի բա-նալիին համար։ Վերջը Մէքքի բա-նալիին Հաճը Մուրատին տուաւ։

— Իրարու հետ զարնուեցա՞ն։

— Այո. զարնուեցան, բայց ոչ այնքան զօրաւոր։

— Վերջը ի՞նչ եղաւ։

— Մէքքի և Թըպնի գացին... Օննիկ նստեցաւ հոն չատ տխուր վիճակի մէջ։ Հրաւիրեցինք զինք մեր քով և հարցուցինք այդ կռիւին պատճառը. բաւ որ ինք անօթի է և ուտելիք չունի, բայց Մուրատ Ճապրին կը պահէ իր դրամն ու վկայագիրը։ Օննիկ լալով կը պատ-մէր այս բոլորը. ես չատ զգացուե-ցայ և իրեն հետ քանի առի զայն։

— Ինչո՞ւ Հաճը Մուրատի տան մարտին մէջ չպահեցաւ Օննիկ։

Վկան սկսաւ դողալ և ոչ մէկ պատասխան կրցաւ տալ։

Նախագահը հարցուց.

— Շիտակ խօսէ. մի վախնար։

— (Լալով) կը վախնամ...

— Ինչէ՞ն կը վախնաս։

— Կը վախնամ, գիս կը մեռցը-նեն։

Նախագահը բարկանալով.

— Մի վախնար, ճշմարտութիւ-նը խօսէ. ինչո՞ւ Օննիկ չպահեցաւ մարտնը։

— (Քիչ մը ամփոփուելով եւ սիրտ առնելով) որովհետև Օննիկ կը վախնար։

— Ումէ՞ կը վախնար։

— Հաճը Մուրատ Ճապրիէն։

— Օննի՞կ բաւ այդպէս։

— Այո. բաւ որ կարեւոր գաղտնիք մը գիտէ, սակայն երբ Սիւրիայէն հեռանայ պիտի կրնայ հրապարակել զայն։

— Դուն և բարեկամներդ չ'աչ-խատեցա՞ք այդ գաղտնիքը իմանա-լու համար։

— Այո, աշխատեցանք, սակայն Օննիկ գաղտնի կը պահէր։

— Վերջը ի՞նչ եղաւ։

— Հետևեալ օր Օննիկին գործ մը գտնայ և իրեն հետ Ճապրիին գովելով կը հաստատէ որ ինք չափազանց խանդաղատանք ունէր իր վա-րիչին հանդէպ և այս խանդաղատանքին պատճառաւ չէր ուզեր որ ան իր քովէն մեկնէր։ Իր վարիչին մահը իրեն կ'իմացուի. ան այքը չ'բերէ-թէր։ Ասկէ ետքն, ան կը չարունակէ հանդարտօրէն ծառայել։ երբ այս նոյն ուժը տպատրած է օտարականութիւն մը որ գտնուած է ֆիզիքական և բարոյական անկարելիութեան մէջ չարունակելու համար իր ծառը։

Երկրորդ կասկածը կը գտնուի տարաբաղդ գոհին ազէտալի նա-խազգացումին մէջ։ Վանզի քննութիւնը հաստատեց որ ոճրի օրը և ա-նոր գործադրութենէն քանի մը ժամ առաջ առաջ Օննիկ ըսած է իր զարմիկ Աբգար Գոդիկեանի և իր բարեկամ Աբթին Գանիկեանի որ կը վախնայ սպաննուելէ եթէ երթայ իր տիրոջ տունը։

Երրորդ կասկածը — և որքան ծանր ասիկա — դուք զայն պիտի գտնէք այն տեսակցութեան մէջ որ տեղի ունեցաւ ոճրի վայրագոյնին մէկ կողմէ գոհին և և Նախ Ճաժուզի և միւս կողմէ Հաճը Մուրատի մի-ջև, տեսակցութիւն մը որուն ներկայ եղած են ատիճանին վրայ Նախ Ճաժուզի երեք ընկերները՝ Ֆատէյ Գապար, Ճէմիլ Գօպէնի և Իզզէթ Զէրքէզ։

Դուք գիտէք թէ՝ ի՞նչ պարագաներու մէջ Նախ Ճաժուզ և իր ըն-կերները ծանօթացան Օննիկին։ Իրիկուն մըն էր։ Ոճրէն ձիշդ երկու օր առաջ։ Երբ անոնք կը ճեպէին Ճէմիլէի փողոցին մէջ, Մուրատ Ճապ-րիի ատն դիմաց, տեսան ամբաստանեալ Մէքքին և Ճապրիի ուրիշ մէկ սպասաւորը, որոնք սաստիկ կերպով կը ծեծէին Օննիկը։ Անոնք միջամտե-

ԼՈՒՐԵՐ ԿԵՍԱՐԻԱՅԷՆ

Կեսարիայեն 23 Յուլիսին հետեւեալը գրուած է Պոլսոյ «Ազդարար»ին.

ԷՆԿԻՒՐԻՒ ԿԵՍՆԻՐԸ

Փաստաբան Պ. Յիվան Ազրգեան, որ առենէ մը իվեր Պոլիս կը գրաստնուէր և չատ լաւ ծանօթ է Էնկիւրիի կեանքին, հետեւեալ ծանօթութիւնները կը հաղորդէ.—

Էնկիւրիի ընդհանուր հայութիւնը կը բաղկանայ 300 տունէ, մօտ 1530 հոգի։ Հայ կաթոլիկները 120 տուն (510 հոգի) են։ Այս վերջիններ բոլորն ալ արհեստաւոր են, սափրիչ, դերձակ, կօշկակար, թիֆթիկ և բուրդ մաքրող են։ Իրենց հոգեւոր հովիւն է Հայր Կղեմէս վրդ. Թօրոսեանեան։ Մատուռ մը ունին Ս. Փրկիչ անունով, ուր կը կատարեն իրենց հոգեւոր պաշտօնը։

Իսկ լուսաւորչականները 1020 հոգի, գրեթէ ամբողջովին արհեստաւոր ու մանրիմաքութուրաճի են։ Կան 4-5 հատ վաճառականի օգնականներ, 5 տունը բնիկ Էնկիւրիցի է, 75 տունը՝ Սեբաստացի, 35—40 տունը՝ Եոզղատի կողմերէն, 3 տունը՝ Գրբշէհիրցի, 10 տունը՝ Կեօկիւնցի, 8—10 տունը՝ Նալլըխանցի, 10—12 տուն՝ Գալէֆիկցի, իսկ մնացածները Զօրումցի, Սունկուրլուցի, Եւդոկիացի, Ամասիացի, Սեբաստացի քաղաքացիներ են։ Հոգեւոր հովիւն է Տ. Սահակ քհնյ. Տիվարճեան. ո՛չ եկեղեցի ունին, ո՛չ ալ դպրոց։ Անոնց զաւակները, հայ կաթոլիկ ազակերանութեան նման պետական տեղական դպրոցները կը յաճախեն։

Քահանային ամսաթոշակը միայն ազգապատկան քանի մը խանութներու վարձքէն կը վճարեն։ 3—4 հատ խանութներ ալ այրած են։ Օրը օրին քահանան կը կատարէ իր հոգեւոր պարտականութիւնը պատկ, մկրտութիւն, թաղումն, ևլն։ Տարին 2 անդամ, Ծնունդին և Զատկին, մանաւանդ արտօնութեամբ կը պատարագէ, չարժական սեղանով մանաւանդ տան մը մէջ։

Ընդհանուր առումով, քրիստոնեաները աշխատող, բարեկեցիկ են, և չնորհիւ հանրապետական կառավարութեան ազատ երթեւեկ ունին ու ամէն տեսակէտով օգտուած են ուղեցիներու բարեացակամութենէն։

Էնկիւրիի չրջակայ վայրերու մէջի հայերն են Սթանոզ՝ 10, Քէսքին՝ 12, Գալէֆիկ՝ 8, Գըրչէհիր՝ 8, ընդամէնը 20—25 տուն։ Առնք ալ Չազապան, պարտիզպան են, և մեծ մասով աղքատ։

***

Տնտեսական տագնապը Էնկիւրիի մէջ ալ ազդեց։ կարդ մը վաճառատուներ վճարումի դադարում և անանկութիւններ ունեցան։ Անոնք գլխաւոր րերքը և թիֆթիկի բուրդի մեծերանոցները մեծ վնասի ենթարկուեցան։ Հիմա թիֆթիկի օխան 35—40 դրչ. է, բուրդինը՝ 30—40, ցորենինը՝ 4—4ուկէս, Դոբրիինը՝ 2ուկէս, աֆիոն՝ 750։

Պոլսոյ հետ բաղդատմամբ, կեանքը աւելի սուղ է Էնկիւրիի մէջ։ Արդէն բնակարաններու վարձքը 100էն 25 սուղ է, իսկ անչարմ կալուածներու գինը 100էն 30 ուէլի է։ Շէնքեր կան, մանաւանդ Եէնի Շէհրի մէջ, որ արդիական պատկեր մը կը պարզեն, բոլորովին նոր և ծառաստաններով։

ԿԵՍԱՐԻՈՑ ԿԵՍՆԻՐԸ

Կեսարիոյ հայութեան մեծ մասին արձակուրդը Օգոստոսի մէջ կը լրանայ։ Այս տարի ապրուստագործներու մէջ մեծ գործունէութիւն կը տիրէ։ 20—27 հազարի մօտ մորթեղէնի կովեր գնուած են։ Կարինի, Մուշի, Առանայի և Սեբաստիոյ կողմերէն բերուած այս կովերը սկսած են 10 Սեպտ. կ'արածուէին, և 15 Սեպտ.ին երբ օգերը քիչ մը կը ցրտեն, կը մորթուին։

1914էն ի վեր տեսնուած չէր այսքան առատ կովի մորթուիլը։ Ամենէն ընտիր ապուխտի քաշը Պոլսոյ մէջ 60—65 դրչ.ի պիտի ծախուի։

Եոզղատի-Սեբաստիոյ կողմերու հայ գիւղացին, հունձքը ամբարելէ ետքը, առօրեայ գործերը կը թողու իր ընտանիքին,— և խումբ խումբ հոս կը փութան, ապուխտի գործերով զբաղելու համար։

1923էն կեսարիոյ մէջ 14,000 հոր (ռեգկեան)կար, որոնց ամենակարեւոր ճիւղերը Հայեր կը գործէին։ Մօտ 130 հայ աչխատաւոր բուհիներ կային, իսկ մնացածները Թրքուհիներ էին։

Տարէ մը իվեր, հոգի 3,000 հոր մնացած է։ Գործազրկութիւնը չատ կայուն վիճակի մը են։ Քարկուած է։ Օր ըստ օրէ գինները անկում կը կրեն և արտածումը բնականաբար կը պակսի։ Ամերիկեան մաքսի խնդիրը, պարսկական գործերու սարսափելի անկումը եւ սրսկի չատուիքները այս արհեստը չատ անչատ գործազրկած են։ Նոյն իսկ ըսող կայ թէ հորերուն թիւը 1000ի պիտի իջնէ մինչեւ 1932 Յունուար։

Հունձքը բաղդատմամբ նախորդ տարուան, ուէլի չատ է այս տարի։ Նոր ցորենի 6 քաշը 25-30 դրչ. է, գարին՝ 14-17, սխտորը՝ 60 դրչ. է, բայց գնող չկայ։ Ալիւրի 6 քաշը 25-40 դրչ. է, բնաւոր սխտոր՝ 40, ոսպը՝ 50։ Բայց խնդրանք չըկայ։ Զատուած մաքուր իւղին վեց օխան 480-600 դրչ. է, բուրդին քաշը 35-40, աֆիոնը՝ 760-850, թարմ պանիրը՝ 130-180 ,միսին քաշը 20-30 դրչ.։ Բանչարեղէններուն գալով, գրեթէ ձրի են. վարունգին 100 հատը 10-15 դրչ. է, գետնախնձորը՝ 2-2,5, երանելի դդումը՝ 10 փարա...։

Այս տարուան ցուրտէն մնասուածներ եղան պղտատ ծառերը։ Միրտնին օխան 16.17ուկէսէն սկսելով 10 դրչ.ի իջաւ։ Միւս պտուղները դեռ նոր պիտի հասունանան։ Խաղողը չատ առատ է։ Սմբուկը նոր ծախուիլ սկսած է, հատը 30 փարա։ Մինչեւ 15.20 դրչ.ի կը ծախուի 100 հատը։

Դաչտային աչխատութիւնը բոլորած է, չատ գործունէութիւն կայ։ Հայ գիւղացիներն ալ կեռասրիա և չրջակայ գիւղերը կերթան ընտանիքով և 75-80 դրչ.օրավարձով կ'աչխատին։ Այս պատճառաւ թանապուրի պէտքը աւելի զգալի դառնալով, մանուկներն օխան 4ուկէսէն 8ուկէսի բարձրացաւ։

Շարաթէ մը իվեր սաստիկ տաք կ'ընէ։ Ջերնաչափը 30-33ի բարձրացած է. քաղաքին բնակիչներուն երկու երրորդը քաչուած է ամարաններու։ Արգէսոյի ձիւնն ալ սղոլու վրայ է։ Բեռ մը ձիւնը (35-40 քաչ) կ'արժէր 20 դրչ., այժմ 35ի բարձրացած է։ Ասկէ մեծագոյն օգուտ ունեցաւ Հաճի Սերովբէ քէհեան։

ՆՈՐ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ
ՊԻՏԻ ՍԿՍԻ 1932 ՄԱՐՏ 1ԻՆ

Գրեց՝ Զօր. ԼԻՏՏԷՆՏՕՐՖ

ՌՈՒՍ ԲԱՆԱԿԻ ՎԱՅՐԱԳՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Տովիէթները իվերջոյ պիտի յաղթեն

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԵՒ ՊԵԼՃԻԳԱԿԱՆ ԲԱՆԱԿՆԵՐԸ
ՊԻՏԻ ՊԱՐՏՈՒԻՒՆ

1930ին Լեհաստանի և Ռուսիոյ միջեւ զինուած վէճ մը խորհրդակցութեան նիւթ եղած միջոցին, Փէրնէ «խեղճ Լեհաստան» իսօսքերով իր յուզումը յայտնած էր։ Հիմայ այդ խօսքին իմաստը կը հասկցուի։ Ռուսիան մի միայն Լեհաստանի հանդէպ չէր որ նման չարժում մը ցոյց կ'ուտար։ Ռուսիան հոյ հանդէպ ալ միեւնոյն ուղղութեան հետեւած էր։ Ռուսերը թշնամի զինուորները գերի կ'առնէին և առնք ու մանուածոյրաբար ճերմակ ռուսերը առանց խղճահարութեան կը գնդակահարէին։ Ռուս բանակը, ոտք կոխած տեղը ոուժէն և լեհ ժողովուրդը կը ճզմէր, հրեաները կը մեղադրէր, ան միայն ապրելական կարիքոյ մէջ գտնուող ընչաքաղցներուն և Վիլնայի մէջ գտնուող ճերմակ ռուսերուն կը խնայէր։

Այս երկիրները բոլորովին ուերակ դարձած են։ Ամէն տեղ սովի էթ կառավարութիւնը իչխող է։

Մրեւնոյն վախճանին յանգած է նաև արեւելեան Բրուսիան։ Այս տեղեր գերազդութիւններէն գերծ մնացող ժողովուրդը պոլչեվիկ ըլլալու ստիպման տակ կը գտնուի։ Ռուս բանակի յաղթութեան պատճառաւ Պոլսոյ և չրջակայքի մէջ հաւաքուած թիւրք ուժերու ճնշման տակ գտնուող նախապէս Պուլկարիա և քիչ վերջն ալ Եունաստան, Ռուսիոյ կը միանան։

Սերպերը իտալական արչաւերէն և ներքին պոլչեվիկեան չարժումներէն ուրի գտնելով, իր սահմանին վրայ կատարած քրքասկան, պուլկարական և յունական նոր չարձակումներէն չկրնար պաչտպանուիլ։ Զինուոր առաքելու հրնարաւորութենէն զրկուած է։ Թչնամին մտած է իր հողին ներս։ Սերպ բանակը սահմանէն վոնտուած է։ Որքան ալ անոնք նոր ուժեր դրկելու կ'աչխատին, սակայն անոնք հաղիւ Դարատաղ-Գելգրատ գծին վրայ կրնան դիրք բռնել։

Սերպիոյ մէջ այս դէպքերը պատճառած միջոցին, ռուժանական բանակները, իրենց նախապէս քաչուած պուքրէչ-Բարքաներ գիծը բռնած և սերոյ Ռումանիան ձգելով Սիլէնպուրգի ամարանոցներուն ձախ կողմը հասած են։ Բայց ռուժանական բանակը հոս ալ չկրնալով պատպարուիլ, հազիւ Թէրսի ատիի կողմը կրցած են կեռնալ։ Ռումանական բանակը կոտորուած և բաժան բաժան եղած է։ Այս ճակատի վրայ պատերազմի ալ վերջ դրած է։ Քաղաքին բնակիչներուն երկու երրորդը քաչուած է ամարանոցները։ Արգէսոյի ձիւնն ալ սղոլու վրայ է։ Բեռ մը ձիւնը (35-40 քաչ) կ'արժէր 20 դրչ., այժմ 35ի բարձրացած է։ Ասկէ մեծագոյն օգուտ ունեցաւ Հաճի Սերովբէ քէհեան։

Ֆրանսական բանակներուն ընկերի գերազօրեալները չունցած չէ։ Ուժեղագոյն մնցիկ չունցած են։ Այս բանակը Ֆրանսական ուժերով կը զօրացուի։ Այս Ֆրանսական զինուորները իտալական պատերազմիներէն ետ քաչուելով Գերմանիոյ վրայով Լեհաստան փոխադրուող ուժերն են։

Ասոնց առաջին մասը, երկաթուղիի ճամբով և թէկնոպուրկ-Լիկէր գծին վրայէն Սան և Վէյլսէլ ղրկուած է Տանզիկէն քալող Պելճիգացիներ Մէքլենպուրգ և Բաժէրըն հասած են։

Հարաւէն հիւսիս, այսինքն Պալթիկ ծովէն Տանզիկ-Լեհաստան-Չեխոսլովաքիա-Հունգարիա-Սերպիա եւ Կարատաղէն անցնելով Միրիական ծով երկարող երկար գծի մը վրայ, Ֆրանսայի Մաասնական մեծ լօճի հաչւոյն զօռնտարուող բանակներու և ռումիեթ ուժերու միջև, այսինքն Փարիզի և Մոսկուայի միջեւ, ասոնցիկ կախներ տեղ կ'ունենան։ Հռովի Միջազգայնականին դինուելու բանակ կը տարածուի և կընայ գործադուլ։

Այլևս միլիոնոց բանաներ դէմ դիմաց կը գտնուին

ՏԱՐԵՑՈՒՅՑ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՎԱՂԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ

Հայերուս ընտանեկան կեանքին մէջ ամենամեծ դերը կը խաղայ մայրը։ Ան է, որ ընտանիքի մէջ կը ստեղծէ ջերմ մթնոլորտ, կը դաստիարակէ զաւակները, կը պահպանէ աւանդութիւնները։ Ուստի մայրը կոչուած է ամենամեծ յարգանքին։ Ան է, որ կը կերտէ ազգի ապագան։

Հայ մայրը միշտ ալ եղած է ազգային ոգիի կրողը։ Ան է, որ իր զաւակներուն մէջ կը սերմանէ հայրենասիրութիւն, ազգային արժանապատուութիւն, հայ լեզուի եւ մշակոյթի սէր։ Ան է, որ կը պատմէ անոնց հայ հերոսներու, հայ նահատակներու մասին։ Ան է, որ կը սորվեցնէ անոնց հայ երգեր, հայ ժողովրդական հեքիաթներ։

Հայ մայրը միշտ ալ եղած է հայ եկեղեցիին հաւատարիմ զաւակը։ Ան է, որ կը սորվեցնէ իր զաւակներուն աղօթել, կը տանի զանոնք եկեղեցի, կը պատմէ անոնց մեր սրբերուն, մեր հայրապետներուն մասին։ Ան է, որ կը սորվեցնէ անոնց սիրել Աստուած եւ մերձաւորը։

Հայ մայրը միշտ ալ եղած է ազգային ազատագրական պայքարի ոգեշնչողը։ Ան է, որ կը սորվեցնէ իր զաւակներուն, որ հայ ըլլալը մեծ պատիւ է, բայց նաեւ մեծ պարտաւորութիւն։ Ան է, որ կը սորվեցնէ անոնց, որ հայ ըլլալ կը նշանակէ պայքարիլ հայ ժողովուրդի իրաւունքներուն համար։

Հայ մայրը միշտ ալ եղած է ազգային միասնականութեան ոգիին կրողը։ Ան է, որ կը սորվեցնէ իր զաւակներուն, որ հայ ըլլալ կը նշանակէ ապրիլ միասնական հայրենիքի մէջ, որ հայ ըլլալ կը նշանակէ ապրիլ միասնական հայ ընտանիքի մէջ։

Հայ մայրը միշտ ալ եղած է հայ ընտանիքի միասնականութեան ոգիին կրողը։ Ան է, որ կը սորվեցնէ իր զաւակներուն, որ հայ ընտանիքը կը կազմուի հայ տղամարդու եւ հայ կնոջ ամուսնութենէն։ Ան է, որ կը սորվեցնէ անոնց, որ հայ ընտանիքը կը կազմուի հայ տղամարդու եւ հայ կնոջ ամուսնութենէն։

Հայ մայրը միշտ ալ եղած է հայ ընտանիքի միասնականութեան ոգիին կրողը։ Ան է, որ կը սորվեցնէ իր զաւակներուն

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՓԱՐԻԶԻ ԵԼԵԿՏՐԱԿԱՆ ՀԱՄԱԶԱՑՆՈՒԹԻՒՆԸ

Լոնտոն.— Պրն. Քինտորսլէյ Փարիզէն վերադարձին իր մեծ գոհունակութիւնը յայտնեց Պանք տը Ֆրանսի, Ֆէտէրալ Ռէզէրվ Պանքի և Պանք տ'Անկլթէռի համաձայնութեան մասին, որ հաստատութիւններուն երաշխիք մը կը կազմէ երեք մեծ հաստատութիւններուն միջև տագնապի ժամանակամիջոցի մէջ։

ՀՈՒՎԸՐԻ ԾՐԱԳՐԻՆ ԳՈՐԾԱԴՐՈՒԹԻՒՆԸ

Լոնտոն.— Հուվըրի ծրագրին գործադրութեան համար կազմուած փորձագէտներու կոնդրէն վերջացուց կատարեալ համաձայնութեան նախագիծ մը էական կէտերուն շուրջ։

ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԻՋԱԶԳԱՅՆԱԿԱՆԻ ՀԱՄԱԺՈՂՈՎԸ

Վիեննա.— Երկրորդ միջազգայնականի հանաժողովը վերջացուց իր աշխատանքները, եզրակացնելով որ հարկ է բռնուղն կերպով պաշտպանել դիւնաթափութեան քաղաքականութիւնը մը։ Գալով զերման տագնապին հանաժողովը ընդունեց դրամատիրութեան համար գերմանիան ձեռք երկարելու անհրաժեշտութիւնը։

ՆԱՓՈԼԵՈՆԻ ՑԻՇԱՏԱԿՆԵՐԸ

Ուգքֆոռ.— կառավարութիւնը որոշեց գաստաւորել նափոլէոնի յիշատակները Լքս կղզիին մէջ։

ՄԱՐՈՔԻ ՍՈՒԼԹԱՆԸ

Քասպլանքա.— Մարոքի սուլթանը Ֆրանսայ մեկնեցաւ։

ԷՏԻՍԸՆԻ ԱՌՈՂՋՈՒԹԻՒՆԸ

Նիւ. Եորք.— Էտիսընի առողջութիւնը ժամէ ժամ կը բարւոքուի։

ԻՏԱԼԻԱ ԽԱՂԱՂԱՍԷՐ

Հռոմ.— Ռաիէնի մէջ, բանախօսութեան մը ընթացքին, պրն. Մուսոլինի յայտարարեց որ Իտալիա որոշած է խաղաղութիւնը պաշտպանել։

Մ. ԼԱՒԱԼ ԵՒ Մ. ՊՐԻԱՆ ՊԵՐԼԻՆ ՊԻՏԻ ԱՅՑԵԼԵՆ

Փարիզ.— Պերլինէն կէս-պաշտօնապէս կը ծանուցուի թէ երբ Մ. Պրիւնինկ և Տօքթ. Քիւրտիուս Հոոմէն վերադառնան, գերմանական կառավարութիւնը պիտի հրաւիրէ վարչապետ Մ. Լաւալը և արտաքին գործոց նախարար Մ. Պրիանը որ Պերլին այցելեն։

ռուս յեղափոխութեան պատմութիւնը

Մոսկուա.— Քոմիւնիսթ կուսակցութեան կեդրոնական վարչութիւնը որոշեց հրատարակել 1917 1921ի Յեղափոխութեան պատմութիւնը։ Այդ գործին պատրաստութիւնը պիտի ստանձնէ Մաքսիմ Կորքի, որուն պիտի օգնակին սովիէթ Ռուսիոյ ծանօթ պատմաբանները և քաղաքական գրողները, Ռուս յեղափոխութեան այս գիրքը 15 հատորնէրէ պիտի բաղկանայ, Մաքսիմ Կորքիէ զատ, ատոր խմբագրութեան պիտի մասնակցին նաև Սթալին, Մոլոթով և Վօրոշիլով։

Մ. Պրիանի հիւանդութեան շուրջ

Փարիզ.— Այլընգայոյ լուրեր կը շրջին Մ. Պրիանի նըկատմամբ։ Ոմանք կ'ըսեն թէ ան ծանր հիւանդութենէ մը կը տառապի և ստիպուած պիտի ըլլայ քաղաքական ասպարէզէն քաշուիլ։ Թէ տ'Օլիւէի մէջ կացութիւնը այնքան տկտանհոգի չեն գտներ։ Մ. Պրիան որ երկու շաբաթէն 70 տարեկան կ'ըլլայ, ստամոքսի հիւանդութենէ կը տառապի և բժիշկները պատուիրած են որ մէկ ամիս ֆօշըրէյ երթայ, կը հաստատեն թէ Մ. Պրիան յառաջիկայ Սեպտեմբերին ժընեւ պիտի չերթայ, որուած ըլլալով որ Լոնտոնի խորհրդակցութեանց միջոցին շատ յոգնած է։ Առաջին անգամ պիտի ըլլայ որ Մ. Պրիան պիտի բացակայի Ազգաժողովի նիստերէն։

«Ֆիկարօ» կը գրէ թէ Մ. Պրիան յառաջիկայ Սեպտեմբերին վերջնապէս պիտի հրաժարի քաղաքական կեանքէ։

ՕԹԷԼ

ԱԼԷՆՊԻ

Hôtel ALLENBY

ԱԼԷՄԻ ՓՈՂՈՑ

ԹԼՒԷՖ. 262

ՀԵՌԱԳԻՐ HOTEL ALLENBY

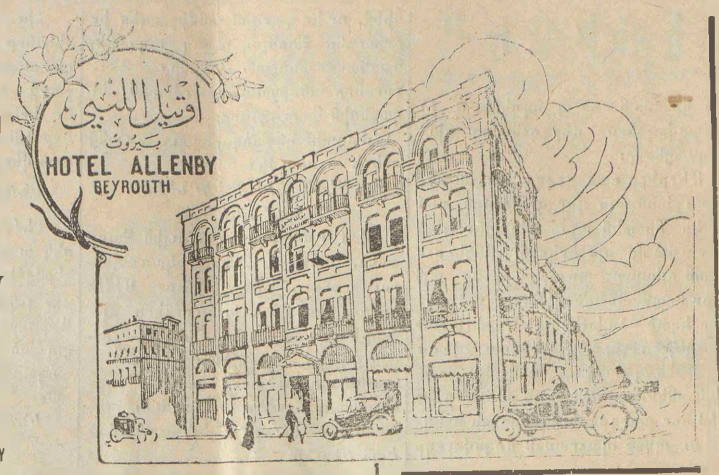

Հայկական նոր օթէլ. անունին չափ փառաւոր, անբաղդատելիօրէն մաքուր, շքեղ տեսարան, բոլոր սենեակները փողոցի վրայ, խնամուած սպասարկութիւն.

ՀԱՑԿԱԿԱՆ ՀԱՄԵՂ ԿԵՐԱԿՈՒՐՆԵՐ

ՇԱՏ ԴԻՒՐԱՄԱՏՋԱԼԻ ԳԻՆԵՐ

ԴԻՄԵՑԷՔ ԵՒ ՊԻՏԻ ՀԱՄՈԶՈՒԻՔ

Տէր եւ տնօրէն՝
ՎԱՀԱՆ ՏԻՐԱՑՈՒԵԱՆ և Ժ. ԱԲԷԼԵԱՆ

ՏՔԹ. Մ. Ս. ՏԱՔԷՍԵԱՆ

Նախկին ներքին բժիշկ ԹԱՂԱՊԵՏ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻՆ
Այժմ Տեսչուն բժիշկ St. ELIE ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻՆ

ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹԵԱՆ ԺԱՄԵՐ

ՆԱՀԻՐ ՈՍՏԻԿԱՆԱՏԱՆ ԴԻՄԱՑ ԻՐ ՔԼԻՆԻԿԻ ՄԷՋ

Ամեն օր (Կէսօրէ առաջ 10—12
(Կէսօրէ վերջ 1 — 3

ՄՆԹ.— Հիճգօտքի եւ տաբաք կեանք վերջ ադեան հիւանդներուն ձրի։

ՄԱԴԱ

ԼԻՒՍԻԱՆ

- ՋԱՒԷԼ -

Ամենէն վաղ պաղպաղակը Զանգի մէջ

Հայկական ՍՊԱՍԱՐԿՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՀԱՄԵՂ ՋԱՒ ՄԱՔՈՒՐ ԱՆԿԱՐԾԻՒՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ ԱՆԿՈՂՔԻՆԵՐԸ ԿԷՁ ԳԻՆ

ՏՈՒՆ ՎԱՐԳԱՊԵՏ ՕՒԼՈՒՆԵՐԻՆ

Տէր եւ տնօրէն Ց. ՕՒԼՈՒՆԵԱՆ

ՏՔԹ. ԳԷՈՐԳ ԿԷՐԿԷՐԵԱՆ

Վկայեալ Lauréat նախկին Interne եւ այժմ մնաւն բժիշկ Թրաճսական հիւանդանոցի աչքի, քթի,կոկորդի, ականջի, և գլխու հիւանդութիւններու բաժնին։ Հիւանդ կ'ընդունի կէս օրէ վերջ ժամը 2—6 իր գլխիւին մէջ Rue de Damas, N° 15, ի ճարկին հիւանդներ ուղղակի հիւանդանոց կ'ընդունուինյիր կողմէ տրուած մուտքի պարտով։ Վկայեալ ադրես։ ը ձրի։

ՕԹԷԼ

ԼԻՒՔՍ

ՋԱՒԷԼ ՋԱՒԷԼ

— ՏԷՐ ԵՒ ՏՕՐԷՆ՝ Գ. ՊԱՐՏԻԶՊԱՆԵԱՆ —

Կեդրոնական ամենագեղեցիկ դիրքի վրայ, բոլորովին նոր կահաւորում
Մաքուր եւ անթերի սպասարկութիւն ու դիւրամատչելի գին
Արեւելեան եւ եւրոպական համեղ ճաշ
Ընտանիքներու համար մասնաւոր դիւրութիւն

Մեր ճեռաբաններ՝
1.— Մաքրութիւն
2.— Մաքրութիւն
3.— Մաքրութիւն

ՋԱՒԷԼ ՋԱՒԷԼ

ԴԱՐՄԱՆԱՏՈՒՆ

ՏՕՔԹ. ՄԻՔԱՅԷԼ ՔԷՇԻՇԵԱՆԻ

(Վկայեալ Պէյրութի Ամերիկեան Համալսարանէն)

Գիտական վերջին մեթոտներով, կատարելագործուած վիրաբուժական գործիքներով եւ 32 տարուան փարձառութեամբ կը զարմանուին հետեւեալ հիւանդութիւնները.—

Ա.— Վիրաբուժական ամեն կարգի գործողութիւններ։
Բ.— Մննդաբերութիւն առանց վտանգի, մասնաւոր սպասարկութիւն գիշերուան համար։
Գ.— Իգական սեռի ծննդաբերական գործարաններու հին և նոր բոլոր ախտերը գիտական վերջին մեթոտներով։
Դ.— Աբանց և կանանց փրանկախտ ու ջերմաժղութեան հիւանդութիւնները կը գարմանուին նորագիւտ դեղերով և առանց ցաւ ներարկութիւներով։
Ե.— Աչքի ամեն տեսակ հիւանդութիւններ, Բօեայ Մէյլ Լայնի Անգլ. բնկ. պաշտօնական բժիշկի հանգամանքով մը քննած և գարմանած հազարաւոր հիւանդները առանց արգելքի իրենց տեղը հասած են։
Զ.— Ականջի կը գարմանուին նաև ժալարան, ներքին և ժղթի հիւանդութիւններ ինչպէս նաև երախաներու հիւանդութիւններ։
Է.— Երկաքթի օրերը կէսօրէ ետք ժամը 3—6 ազքատներուն ձրի։

Ընդունելութեան ժամեր՝ Ամէն օր 8—12 և 3—6

ԴԱՐՄԱՆԱՏՈՒՆ՝ Թրամվայի Ընկերութեան մօտ, Առողջութեան դեպարանի դէմ, Պարպարիներու վերելքին վրայ։—

ԱԼԺԵՐԻԱԿԱՆ ՄԵԾ ՎԻՃԱԿԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

Կը քաշուի՝ 15 Օգոստ. 931 Գինն՝ Մ. դհկ. 12.50

Շտապեցէ՛ք օրը մտնեցաւ...

Գլխաւոր պարգեւներն են՝ 50,000—30,000—22,950—20,000—13,000 7,900—7,175—5,450—1,740—800—645 եւայլն եւայլն։

Փոքրիկ դրամ մը տալով կրնաք հարստանալ... Դնեցէ՛ք այս առակներէն քանի մը հատ՝ Ձեր և Ձերիններուն լախտին։ 20 տոմսակ եւ մի գնորդին 100ին 10 դեղ կ'ըլլայ։ Փոստով ապսպրանք կ'ընդունուի։

ՊԼԵՐՈՒԹ—Պօրտա (B. P. 422) Մ. ԿԱՊՐԱԶ
Վիճակահանութեանց ընդհանուր Գործակալը Թիւն

ԳՈՐԳԻ ՄԵԾ ԳՈՐԾԱՏՈՒՆ

ԵԹԷ ԿՈՒԶԷՔ ԿԱՀԱՒՈՐԵԼ ՁԵՐ ՏՈՒՆԵՐԸ

ԱՄԵՆԱԸՆՏԻՐ ԵՒ ՁԱՇԱԿԱՒՈՐ ԳՈՐԳԵՐՈՎ

ԱՑՑԵԼԵՑԷՔ ԾԱՆՕԹ ԳՈՐԳԻ ՎԱՐՊԵՏ ԵՒ ՄԱՍՆԱԳԷՏ

Պ. ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԹԱՇՃԵԱՆԻ

ԳՈՐԳԻ ՄԵԾ ԻՐԾԱՏՈՒՆԸ

ուր պիտի գտնէք պատրաստ և ապսպրանքով ամեն տեսակի և չափի գորգեր, որոնք Եւրոպական և Ամերիկեան հրապարակներու վրայ գնահատուած են։

Նիր Իսք Բիլդին ճախկին Ղազիրի գորգի գործատան բոլոր տեզկեհները փոխադրուած են Պ. Թաշճեանի,

ԷՅՐԷՓԻԷԻ ԳՈՐԳԻ ԳՈՐԾԱՏՈՒՆԸ

THE ROYAL MAIL LINE

— ՐՕԲԵՐԼ ՄԷՅԼ ԼԱՅՆ —

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՇԽԱՐՀԱԾԱՆՕԹ ՇՈՓԻՆԳԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Առագրքաց երթեւեկութիւններ ընդմէջ Շերպուրկի եւ Հարաւ. ամերիկա

UNITED STATES LINES

— AMERICAN MERCHANT LINES —

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԱՋԳԱՅԻՆ ՇՈՓԻՆԳԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Կանոնաւոր երթեւեկութիւններ ընդմէջ Շերպուրկի եւ Նիւ-Եորք ափսորնիս մեծագոյն ճաւերով։

CANADIAN PACIFIC

Գանատական ամենամեծ կառավարական օգս. բրնկ.

Կանոնաւոր երթեւեկութիւններ ընդմէջ Շերպուրկի և Գանատայի

EASTERN MEDITERRANEAN EXPRESS LINE

Ամէն 10 օրը կանոնաւոր մեկնումներ՝ Պէյրութէն — Ադեքսանդրիա — Փիրէ եւ Մարսէյլ։

IPHIGENIA եւ ASPASIA

ԱՐԱԳԸՆԹԱՑ ՆԱՒԵՐՈՒ

ՆԱԽԸՆՏՐԵՑԷՔ ՁԱՄԲՈՐԴԵԼ ՄԵՐ ՆԱՒԵՐՈՎ

Դիմեցէք մեկնումներու, բուսկանցներու, ինչպես նաեւ գանագան մանրամասնութեանց համար պիտի։—

Ավբնիւ Ֆօշ. Առեւտրի ընդհանուր գործակալին
Թէլէֆօն՝ 9—06 Ա. ՊԵՏՐՈՍԵԱՆԻ
ՆԵՂՐՈՆՆԻՍՏՂԻ։ Փիրէա— Մագրա Սքօա. բլ. 51։
Գանանձիւռ Մարսէյլ— 80 Պուլվար ար Տամ։
Մանրամասնութիւն Ֆօշէի, Եղերքի, Պաչնոյեի լիմներու եւ ճեպի ու Շերպուրկի մէջ։

— Կը յուսամ թէ այլեւս այդ տեսակ բան չես փափքիր։

— Անշուշտ ոչ...։

Այսպէս խօսելով ծերուկը կը չոյէր Գլօդլօի ոսկի մազերը։ Այդ վայրկեանին Գլոտ եկաւ և խիստ բարկացած ըլլալ կեղծեց։

— Դուք զայն կը գգուէք, ըսաւ, երբ ամենէն ծանր պատիժին արժանի է։

Եւ փոքրիկին թևէն բռնելով ասդին քաշեց.

— Դնա՛, չար պղտիկ, չիտակ բանտ, և կատր մը չոր հաց այս օր քեզի։ Աւիկա խրատ մը ըլլայ և ուրիշ անգամ բարեկամիդ Օկիւստին պէս չըներես ու քեզ կանչած առենս չփախչիս։

Գլոտ կ'ուզէր ոչ թէ խօսութիւն գործադրել, այլ փոքրիկին անառակութիւնը զսպել, ուստի տարաբաղձալի անուշ մը որ Գլոտ ինք իր ձեռքով պատրաստած էր։ Ծերուկը անուշին ամանը գոգնոցին առակ պահելով՝ խոշոր չրչան մը բրաւ Գլոտին չհանդիպելու համար և միւս կողմէն եկաւ փոքրիկ հիւղակին մօտ՝ որ իբր բանտ կը ծառայէր Գլօդլօի։

Կամացուկ մը փոքրիկ պատուհանին զարկաւ, չուռտով բացուեցաւ պատուհանը և Գլօդլօ լալէն կարմրած դէմքը երևցաւ։

— Մի՛ լար, հոդիակս...ատ... քեզի անուշ բերի որ հացդ վրայ քսես և չոր չուտես։ Ինչ եսքը մայրիկդ չոր հացը պիտի բերէ... ձայն մի հանէր։

Գլօդլօի գեղեցիկ դէմքը պայծառացաւ. աճապարանքով անուշին ամանը առաւ և խոհեմութեամբ պատուհանը կրկին գոցեց։

Հայր Լարիւ քիթին տակէն երգ մը մռնռալով հեռացաւ։

Գլոտ իր հիւղակը վերադարձած էր՝ որոշելով իր պարտադրած պատիժը մինչև ծայրը ի գործ դնել։ Խոչոր չերտ մը չոր հաց կտրեց Գլօդլօի համար։ Այդ միջոցին տեսաւ որ հայր Լարիւ անկէ կ'անցնէր՝ ձեռքը գրպաններուն մէջ, չափազանց դոհ երևոյթով։ Գլոտ հասկցաւ որ կասկածելի բան մը կար, բայց ի՞նչ չի կրցաւ հասկնալ։

Հացին չերտը առաւ և փոքրիկ հիւղակը գնաց ուր Գլօդլօն քանատրկուած է. գուռը բացաւ և իբր թէ վախնալով ետ ետ քաշուեցաւ։ Իրականութեան մէջ ջերմ փափաքը ունեցաւ բարձրաձայն խնդալու։

Գլօդլօ, այս պղտիկ որկրաժոյ Գլօդլօն, առանց ըսպասելու որ մայրիկը չոր հացը բերէ և այնպէս ախոր անուշը ուտել, բացած էր ամանին բերանը, և որովհետև չատատրտամ գաղափար ունէր կենցաղագիտութեան վրայ, և հայր Լարիւ ալ մոռցած էր գալ բերել, փոքրիկ չատակերը ձեռքերը մխրճած էր գեղեցիկ կարմիր անուշին մէջ և փառաւորապէս ճաշակած ու ձեփուած ալ միանգամայն։

Գլօդլօ խորհեցաւ թէ այս տնդամ յանձնքը ծանր էր և թէ կրնային գինքը չոր հացէն և բանտարկութենէ աւելի ծանր պատիժ մը ենթարկել։ Հետևաբար խոհեմութիւն համարեց փախչիլ և օգտուելով Գլոտին զարմանքէն կառքէն վար ցատկեց ու փախաւ։

Երիտասարդ մայրը հասկցաւ թէ ինչո՛ւ ծեր հրապիրը այնքան դոհ և երջանիկ երևոյթ ունէր քիչ առաջ։ Ծերուկն էր ամենէն մեծ յանցաւորը։ Հայր Լարիւ քիթին տակէն երգ մը մռնռալով հեռացաւ։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՄԵՂ ԿԵՐԱԿՈՒՐՆԵՐ

ՇԱՏ ԴԻՒՐԱՄԱՏՋԱԼԻ ԳԻՆԵՐ

ԴԻՄԵՑԷՔ ԵՒ ՊԻՏԻ ՀԱՄՈԶՈՒԻՔ

Տէր եւ տնօրէն՝
ՎԱՀԱՆ ՏԻՐԱՑՈՒԵԱՆ և Ժ. ԱԲԷԼԵԱՆ

«Time is money»
Ժամանակը ոսկի է

ՁԷՆԻԹ

ԺԱՄԱՑՈՅՑԸ ՇՆՈՐՀԻ ԻՐ ԱՄԵՆԱՁԵԳՐՏՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՁԵՌԱՊԱՀՈՒԹԵԱՆ

անգուգական յատկութիւններուն ձեզի դրամ կը տահեցնէ առանց դժուարութեան, կարելիութիւն տալով խնայելու ձեր րոպէներն անգամ։

Ունինք ժամացոյցներու ամբողջ շարք, ոսկի, արծաթ թէ նիկել, կիներու եւ այրերու համար։

Կ'ԱՊԱՀՈՎՈՒԻՆ ՆԱԵԻ ԲՈԼՈՐ ՆՈՐՈԳՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ՝ ԱՄԵՆԱՆՊԱՍՏԱԻՐ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐՈՎ

Ընդհ. ներկայացուցիչ՝ **ԽՈՃԱՅՈՒՐ ՇՈՒՀԻ'Ն** (Ֆօշ փողոց)

Վաճառատուն՝ Վէյկան փողոց, քաղաքապետարանի դռան կից։

Կեանքի սպասարկուն դուն /

պղեւս ոչ ներկայացում ոչ նուագ անհնգես նուագը ձեր տան մէջ։

ՕՏԷՕՆ

Սկաւառակի եւ փոնօգրաֆի յատնի մարքան ձեզ այս կը մատուցէ քիչ դրամով ամէն գիշեր ընտիր նուագ լսելու հանոյքը։

Գնեցէք **ՕՏԷՕՆ** *փօնօ* ուր

որմէ անկասկած պիտի հմայուիք եւ շնորհիւ այս հռչակաւոր մարքայի սկաւառակներուն շարունակական ժամանման, կընայնք ամէն իրիկուն, Ձեր տուներուն մէջ վայելել ամենամեծ նուագահանդէսները եւ նուագները, իրենց վերջին ստեղծագործութիւններով։

Ալեւս ոչ ներկայացում եւ ոչ ալ նուագահանդէս. այդ բոլորը ունենալ ձեր տան մէջ միակ միջոցն է կեանքի սպասարկուն դէմ իմնապատասխանելու։

ԱԿԱԿԱՐԱՆ ՊԷՅՐՈՒԹԻ
5 ՕԳՈՍՏՈՍ 1931

	Մուրիկ.
Եգիպտ. Ոզեարդ.	634
Անգլիկն. »	617
Տօլար »	126.75
Թրքական »	59·75
Պանկ Օֆ Սուրիան	150
Իտալական Լիր 100	665
Ցուսական. Տրախմի 100	160
Անգլ. ոսկի	618
Ֆրանս. »	480
Օսման. ,,	553
Արծաթ մէճիտ	32
Գրէտի Ֆօնս. Ա.	21 50
,, Բ.	12 50
,, Գ.	11 75

Սահմրեան եղբարք Բիւ Ֆօօ
Հեռաձայն՝ 5-19

الجريدة الوطنية

« البرد » وراء محلات اورزدي باك بيروت

تطبع الكتب والجرائد والاشغال التجارية وكل ما يراد طبعه بأرخص ثمن وأحسن صنعة

طبعت في المطبعة الوطنية * بيروت « البرد »